

Wywiad nr.3

██████████, lat 51. ██████████.

FUNKCJA KULTOWA.

Chciałam spytać o święte obrazy?

"Ja to dostałam od rodziców. Obraz dostawało się z domu, ale teraz to te wszystkie obrazy już są polikwidowane w zasadzie. Nie ma z nimi co robić. Trzeba po górach utykać. Córka jak chodziła na pielgrzymkę do Częstochowy, zawsze kupowała z takich nowocześniejszych, jak Matka Boska Karmiąca, co bardziej nowoczesne."

A te stare obrazy?

"...Na prawdę nie ma co z nimi zrobić. Miałam też takiego Pana Jezusa oświetlanego żarówkami. Jak wtedy mąż miał wypadek, to wtedy Matka Boska Kodeńska chodziła, żeśmy kupiły. To też dobrze, że wtedy kupiłam. Dzieci bały się, a jak włączyłam już na noc, żarówki się paliły, zamiast lampki nocnej. Takich to się już nie wieszka teraz."

Ale ten obraz był specjalnie kupiony?

"Zginął mój mąż, miał wypadek w pracy, zmarł. W tym dniu Matkę Boską wtedy wyprowadzali, tu Kodeńską. Na pamiątkę kupiliśmy niby. A to też żaróweczki się popaliły zawsze. Na Boże Ciało myśmy też wystawiały obraz, jak procesja idzie."

A te obrazy, które wystawia się w oknach?

"To ja dawniej wystawiałam Serce Pana Jezusa, takie ładne, kolorowe. A teraz już córka zawsze je wystawia Serce Pana Jezusa. Takie ładne tu kolory takie były i po teściowej też kupa tych obrazów została. Ale u syna po jednym z tych nowocześniejszych ustawia się."

Czy te obrazy ustawia się w jakimś celu?

"No to jest jakiś wyraz wiary chrześcijańskiej. Bo są takie domy, co nie wystawiają w trakcie procesji, kto jest wierzący...Jakiś symbol to jest."

Czy te obrazy wieszka się w konkretnych miejscach?

"Uważam, że u nich to tak nad łóżkiem mają młodzi też. Przeważnie w takim miejscu, gdzie się modli."

Jaka jest tematyka obrazów?

"Matka Boska i Pan Jezus przeważnie..."

W jakim celu wieszane są te obrazy?

"Jak ja byłam młodsza to mi mówili, że święta Agata to tam jest patronką jak się paliło, obraz brali, oblatywali. A teraz uważam, że tam taki symbol wiary, wiesz się, pomodlić się..."

Czy istnieją jeszcze jakieś inne sytuacje, kiedy obraz jest wykorzystywany?

"Jak papież przyjeżdża do kraju. Nieraz misje były u nas w parafii naszej, to też tu procesja była i też się wystawiało obraz, okna się stroiło."

Czy prawdą jest twierdzenie, że wchodząc do domu, w którym są powieszane obrazy, nabieramy pewności do ludzi którzy tam mieszkają?

"U nas to jest środowisko wiejskie, to wyjątek, gdzie nie ma obrazu. Na palcach by wyliczył, gdzie nie ma obrazu. Co innego w miastach. Ale u nas to wyjątek..."

Gdzie kupuje się obrazy?

"No u nas to z pielgrzymek, z wycieczek. Teraz ostatnio było Matki Boskiej Ludźmierskiej, było wyświęcanie tych Męczenników Podlaskich, w kościele wyświęcanie...Jak się wyjeżdża to się pamiątkę jakąś kupuje, a to figurkę..."

Co ma wpływ na wybór obrazu?

"Bo ja wiem. U mnie to tak córka. Tak te podstawowe Matka Boska Częstochowska, czy Karmiąca, Pan Jezus, czy w Cierniowej Koronie. Powiem szczerze, że ja to obrazów mało kupowałam, bo od swojej matki dostałam, po teściowej bardzo dużo obrazów zostało...Nie kupowałam, no jakoś tak przypadkowo, pojechało się to trzeba coś, pamiątkę kupić, to coś się kupiło."

A jakie obrazy ma pani jeszcze?

"Męczenników Podlaskich..."

Który obraz najbardziej się pani podoba?

"Dla mnie to są wszystkie obrazy jednakowej wartości, święte obrazy, aby był poświęcony to jednakowej wartości. Nie widzę różnicy."

A obraz trzeba poświęcić?

"Tak, gdzie by nie. Kupił to ksiądz odmawiają modlitwę i święcą. Jeśli nie ma czasu żeby poświęcić, to ksiądz po kolędzie chodzi. Nieraz u mnie była taka sytuacja. Córka z pielgrzymki obraz kupiła i różaniec taki wielki powiesiłam na ścianę, ksiądz przyszedł, poprosiłam. Nie zdążyła, szła z pielgrzymką, a pogoda była brzydka, dwa tygodnie, doszli tam, nie czekała już na sumę, piętnastego, tylko tutaj poświęciłam, ksiądz chodził po kolędzie."

Czy ludzie mają małe obrazeczki, kupują je?

"U nas to tylko to, co ksiądz chodzi po kolędzie, to zostawia. To wkłada się do obrazu dużego. Tradycyjnie modlą się dzieciaki do tego."

W jakim celu wkłada się ten mały obrazek do dużego obrazu?

"Żeby się nie zgubiło, żeby był szacunek także. Położy się gdzieś , gdziekolwiek, czy dziecko dojdzie, czy..."

A czy takie obrazki się wyrzuca, jeżeli się zniszczą?

"A nie, u nas to z tymi co stare, to nie wiadomo co robić, na górze pozostawały. To święte to się zawsze pali, tak mówią."

Czy jest zwyczaj wieszania obrazków w kapliczkach, gdzie zdarzył się wypadek?

"Ja to się zastanawiam, czy jest sens stawiać te krzyże, takie przydrożne, przecież to ani nie wyświęcone, ani nic. To zarośnie. Ciało jest przewiezione, złożone w mogile, tu jest najważniejsze. A to stawiają na tych drogach. No kapliczki są takie przydrożne kapliczki, krzyże."

FUNKCJA MAGICZNA.

Gdzie trzyma się jeszcze obrazeczki?

"U nas to w samochodach się ma..."

Czy małe obrazki są wykorzystywane w innych okolicznościach?

"Nad łóżeczkiem dziecka przyklejam. Obrazek do wózka córka wkładała."

W jakim celu?

"Matka Boska żeby broniła, żeby dziecko nie chorowało, żeby dała zdrowie. Nieraz to córka jeszcze różaniec, nie było dziecko chrzczone, to do wózka wkładała."

"...Syn do wojska, to rodzice dawali obrazek..."

FUNKCJA SPOŁECZNA.

A te krzyże przydrożne?

"To stroją mieszkańcy...Jak miesiąc maj, poświęcenie pól, październik, miesiąc maryjny, czerwiec, litania do Serca Pana Jezusa. Mieszkańcy zbierają się tam i kwiatkami czy ozdoby kupują i zdobią."

OBRAZ A KATOLICYZM.

Czy mogłaby się pani modlić bez obrazu?

"Ja uważam że tak. Modlić się można wszędzie, czy się idzie czy jedzie. Ja uważam, że modlić się można i bez obrazu."

"...Teraz to każdy zapędzony, zaganiany, rano wstanie coś nie coś się pomodli. To na wieczór. Taka prawda. Każdy teraz nie ma czasu, tylko żyje dniem dzisiejszym."

Czy wyobraża sobie pani katolicyzm bez obrazu?

"Musi być ten symbol wiary naszej."